

Справка за отразяване на получените предложения при обществената консултация на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за счетоводството, публикуван за обществено обсъждане на Интернет страницата на Министерството на финансите и Портала за обществени консултации

Участник в обществената консултация	Предложение / Мнение	Приема/не приема предложението/мнението	Мотиви
<p>Българска асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване</p>	<p>Подкрепят принципно и по същество законопроекта. В допълнение, са предложени текстове за изменения и допълнения на ЗСч, във връзка с регламентиране годишните финансови отчети на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания по смисъла на Кодекса за социално осигуряване да се съставят на базата на национален счетоводен стандарт, който да бъде приет от Министерския съвет до един месец от обнародването на промените.</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Националният счетоводен стандарт за отчитане на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания по КСО е изготвен и съгласуван със заинтересованите страни. Във връзка с промяната на приложимата счетоводна база за финансово отчитане на тези фондове е отправено запитване от министъра на финансите до Европейската Комисия по отношение съответствието с европейското законодателство. С оглед на това, предложените текстове за изменение и допълнение на ЗСч във връзка с тази промяна ще бъдат взети предвид след получаване на отговор от ЕК.</p>

<p>Асоциация на индустриалния капитал в България</p>	<p>Представя предложения за изменения, чието приемане е изцяло в съответствие с декларирана цел намаляване на административната и финансова тежест за българските предприятия и подобряване на условията за правене на бизнес в България.</p> <p>Предлага в чл. 37 па Закона за счетоводството да се направят следните изменения и допълнения:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В алинея 1, буква „а“ числото „2 000 000“ се заменя с „4 000 000“. 2. В алинея 1, буква „б“ числото „4 000 000“ се заменя с „8 000 000“. 3. Алинеи 2 и 3 се заличават. <p>Мотиви:</p> <p>Регламентираните в Закона за счетоводството критерии за извършване на независим финансов одит създават непропорционална па финансовите и административни възможности на предприятията тежест. Това е неадекватно и все по-недопустимо, особено в условията на забавен растеж и дори спад на икономиката.</p> <p>При транспониране на Директива 2013/34/ЕС не са отчетени обективиранията в съображенията за приемането ѝ цели. Регулаторните механизми в директивата са в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност при въвеждане на административни тежест, но националният закон не е съобразен с тях.</p> <p>Създаването на благоприятни среда за развитие на малките и средни предприятия е от фундаментално значение за икономическото развитие на всяка от държавите членки. Неслучайно същите се определят като гръбнака на европейската икономика. Определящи във формулирането на националните политики спрямо малките и средни предприятия са и данните, съдържащи се в ежегодния преглед на Small Business Act за Република България. В прегледа за 2017 г. се посочва, че</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложено е реципрочно на увеличението на праговете за категоризиране на предприятията увеличение на критериите за извършване на независим финансов одит на малките предприятия – с 25 % на финансовите показатели.</p>
---	--	-----------------------------	---

	<p>малките и средни предприятия съставляват 99,8% от общия брой на предприятията, осигуряващи 75,2% от заетостта в страната.</p> <p>Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишни те финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия (Директива 2013/34/ЕС) въвежда задължение за държавите членки да гарантират, че финансовите отчети на предприятията, извършващи дейност в обществен интерес, както и на средните и големите предприятия, се одитират от един или повече задължителни одитори или одиторски дружества. В същото време Директивата препоръчва на държавите членки:</p> <p>„Годишните финансови отчети на малките предприятия не следва да подлежат на споменатото задължение за извършване на одит, тъй като одитът може да представлява значителна административна тежест за тази категория предприятия, като същевременно в много от малките предприятия едни и същи лица са както акционери, така и управители, и затова не се нуждаят особено от това трета страна да гарантира достоверността на финансовите отчети. "</p> <p>Законът за счетоводството определя вида на предприятията съгласно размера им в Глава втора: Категории предприятия и групи предприятия. Раздел I: Категории предприятия, където в ал. 3 на чл. 19 се определят:</p> <p>„ (3) Малки предприятия са предприятия, които към 31 декември на текущия отчетен период не надвишават най-малко два от следните показателя:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. балансова стойност на активите - 8 000 000 лв.; 2. нетни приходи от продажби - 16 000 000 лв.; 3. средна численост на персонала за отчетния период 		
--	---	--	--

	<p>- 50 души. “</p> <p>На 21 декември 2023 г. делегираната директива на Европейската комисия за изменение на Счетоводната Директива беше публикувана в Официален вестник на Европейския съюз. Делегираната директива се придържа към ангажимента на Европейската комисия за рационализиране и опростяване на изискванията за отчитане с 25 %, без да се променят политическите цели на програмата за устойчиво развитие. С делегираната директива се изменя член 3, параграф 13 от Счетоводната Директива (Directive 2013/34/EC), като се променят критерии за размер (т.е. счетоводен баланс и нетен оборот) за определяне на микро-, малки, средни и големи предприятия или групи, като се вземат предвид ефектите от инфлацията.</p> <p>Бел.: Представена е таблица с промените.</p> <p>Националният законодателен орган е предвидил по-широк кръг от субекти, за които да се прилага задължителното одитиране. Законът за счетоводството поставя изискване за извършване на независим финансов одит на малки предприятия, които към 31 декември на текущия отчетен период надвишават най-малко два от следните показатели:</p> <p>а) балансова стойност на активите - 2 000 000 лв.;</p> <p>б) нетни приходи от продажби - 4 000 000 лв.;</p> <p>в) средна численост на персонала за отчетния период - 50 души.</p> <p>Приетата национална мярка за изпълнение <u>пет пъти</u> надхвърля изискванията на общностния акт и по никакъв начин не благоприятства ефективното прилагане на Директива 2013/34/ЕС, а напротив - създава необосновани трудности за малките предприятия в осъществяването от тях дейност.</p> <p>В България извършването на одит на малки предприятия</p>		
--	--	--	--

	<p>не се налага заради специфичните условия или потребности на тези предприятия и на ползвателите на финансовите им отчети и неясна остава причината за въвеждането многократно по-ниски прагове за задължителен одит на предприятията. В почти 100 % от малките предприятия, които се одитират съгласно действащото законодателство, едни и същи физически лица са както собственици на капитала, така и управители, и затова не се нуждаят особено от това трета страна - одитор да гарантира достоверността на финансови те отчети на предприятията та им.</p> <p>В България свръхрегулирането по отношение на задължението за одит води до загуба на конкурентоспособност на голяма част от малките предприятия, като и ги поставя в неблагоприятна позиция спрямо техните конкуренти от съседни държави и други държави членки.</p> <p>Видно от таблицата по-долу, създадените нормативни задължения и административна тежест за малките предприятия в България водят до разходване на икономически ресурси и ангажиране на човешки потенциал, е който, от една страна, българските малки предприятия не разполагат, а от друга страна - техните конкуренти влагат в далеч по-смислени дейности като иновации, технологично обновяване, повишаване на работни заплати, което отново е пряк „удар“ по конкурентоспособността на българските предприятия.</p>		
--	--	--	--

Държава	Балансова стойност на активите (в евро)	Нетни приходи от продажби (в евро)	Средна численост па персонала
Българин*	1 000 000	2 000 000	50
Гърция	4 000 000	8 000 000	50
Румъния	3 500 000	7 000 000	50
Сърбия	4 400 000	8 800 000	50
Хърватска	2 000 000	4 000 000	25
Словакия	2 000 000	4 000 000	30
Чехия	1 500 000	3 000 000	50
Германия	6 000 000	12 000 000	50
Полша	2 500 000	5 000 000	50
Словения	4 000 000	8 000 000	50

*За АД и ЕАД праговете в нарушение на принципа са още по-ниски: активи - 360 000, продажби - 715 000, персонал - 10!

Аргумент в посока промяна на националните мерки е Преамбюлт на Директива 2013/34/НС, в който се цитира и Резолюцията на Европейския парламент от 18 декември 2008 г., според която счетоводните изисквания по отношение на малките и средните предприятия, и по-специално на микропредприятията са често твърде обременителни за тях, като изводът е необходимостта от усилия на Комисията в посока преразглеждане на споменатите директиви. Освен това е оглед натрупана за изминалия 10-годишен период значителен по размер обща потребителска и производствена инфлация, па европейско пиво се обсъжда увеличение на праговете за

	<p>задължителен одит над фиксираните към момента в Директивата нива (4 млн. евро активи и 8 млн. евро приходи от продажби). Настоящите размери на задължителните прагове за независим финансов одит на годишните финансови отчети на предприятията са в сила от 01.01.2016 г. и от тогава не са променяни. Според калкулатора за инфлация на НСИ индексът на потребителските цени за месец ноември 2023 г. спрямо месец януари 2016 г. е 144.4%, т. с. инфлацията е 44.4%, което по никакъв начин не е отразено в праговете за задължителен независим финансов одит на предприятията.</p> <p>Предвидени те в националния закон прагове са в пъти по-рестриктивни спрямо дефиницията за малки и средни предприятия и заложените в Директива 2013/34/ПС стойностни критерии. Вместо намаляване на административната тежест и усъвършенстване на регулаторната рамка всъщност се поставят изисквания, непропорционални на финансовите възможности на малките предприятия. Цялостна политика на ЕС е да се предвиждат мерки за подобряване на условията, при които оперират малките и средни предприятия. В противоречие с тази политика стойностните прагове за задължителен одит, въведени в Закона за счетоводството, възпрепятстват създаването на благоприятна среда за икономическата активност на малките предприятия и необосновано затрудняват осъществяването от тях дейност.</p> <p>Същевременно с предлаганата отмяна на алинея 2 в чл. 37 от закона се преодоляват необосновани изисквания за задължителен независим финансов одит на годишните финансови отчети на акционерните дружества и командитните дружества с акции, базирани единствено на правната форма на юридическото лице, по не и на</p>		
--	---	--	--

	<p>обективни критерии.</p> <p>Предложената нормативна промяна не застрашава одиторската професия, а напротив - ще повиши ефективността и ще доведе до фокусиране на експертизата на дипломираните експерт- счетоводители върху важните за обществото предприятия, а именно - предприятията, предоставящи услуги от обществен интерес, както и средни и големи предприятия.</p> <p>Настоящите предложения ще имат пряк положителен ефект за няколко хиляди български предприятия, изразяващ се в намаляване на административната и финансова тежест и десетки милиони левове, спестени от малкия бизнес, които могат да бъдат инвестирани в иновации и модернизация на търговската и производствената дейност на предприятията или за увеличение на трудовите възнаграждения па работниците и служителите.</p> <p>За прилагането на настоящото предложение не са необходими финансови средства и това няма да има негативен ефект върху държавния бюджет.</p>		
<p>д-р Атанас Стоянов, Сертифициран ESG анализатор®, член на изпитната комисия към Европейската федерация на сдруженията на финансовите аналитици</p>	<p>Съгласно публикувания проект на Закона за счетоводството се предвиждат глоби в размер от 500 до 3000 лв., както и имуществена санкция в размер от 2000 до 5000 лв. За съпоставка Франция, която стана първата държава членка на Съюза, транспонирала Директивата, въведе санкции, достигащи до 75 000 евро и заплаха от 5 години затвор (https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000048519395). През ноември 2022 г. пък в САЩ Комисията по ценните книжа и борсите наложи на Goldman Sachs санкция в размер на 4 000 000 долара след открити пропуски в процедурите и политиките им по отношение на предлаганите от тях ESG инвестиции. При така определените крайно несъществени глоби и санкции</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предвидена е норма, с която се определя по-висок размер на глобите/ санкциите, в случаите когато в доклада за дейността не е включен отчет за устойчивостта, съответно в консолидирания доклад за дейността - консолидиран отчет за устойчивостта, или не е спазен изискуемия от закона формат.</p>

	<p>съгласно Проекта на Закона за счетоводството няма как да очакваме от предприятията, задължени съгласно него, да оповестяват прозрачна, надеждна, проверима и съпоставима информация относно устойчивостта. Дружествата, които проявяват отговорно корпоративно поведение и се отчитат съгласно Директивата, ще се окажат в далеч по-неблагоприятно положение, отколкото тези, които открито я пренебрегват, имайки предвид съществените разходи за съответствие, които следва да бъдат да направени (в т.ч. ESG консултации, софтуерни решения, сертификати и др.) Отчитайки това може да заключим, че приносът на България към екологичния преход е обречен на провал още в зародиш, а преходът към неутрална по отношение на климата Европа и превръщането на устойчивостта в норма са поставени под въпрос.</p> <p>Намираме размерът на предложените глоби за крайно незначителни и нищожни в опит да стимулират изпълнението на Директивата. За да се гарантира постигането на целите на Европейския зелен пакт и ефективното прилагане на изискванията (в т.ч. и принудителното им изпълнение) на Директивата по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта и свързаните с нея Европейски стандарти за отчитане във връзка с устойчивостта, трябва предвидените санкции при нарушение на Директивата да се различават в зависимост от тежестта на извършените деяния, но едновременно с това да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Заложеният максимален размер на глобите в чл. 17, ал. 3 от Предложението за Директива относно твърденията за екологосъобразност възлиза на най-малко на 4 % от общия годишен оборот на търговеца в съответната държава членка или държави</p>		
--	---	--	--

	<p>членки в случай на широко разпространени нарушения, които обхващат целия Съюз. Отчитайки, че този тип нарушения засягат директно само един от общо трите стълба на устойчивостта, считаме че при наличие на нарушения във връзка с Директивата по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта, този размер следва да бъде най-малко 5 % от общия годишен оборот на търговеца в съответната държава членка или държави членки в случай на широко разпространени нарушения, които обхващат целия Съюз, в зависимост от тежестта на извършените деяния, както и временно изключване от процедури, свързани с обществени поръчки. Така определеният първоначален размер от 5 % при последващи нарушения следва да бъде коригиран в посока увеличение, отчитайки тежестта и естеството на нарушението, ведно с произтичащите от него икономически ползи, които са получили нарушителите.</p>		
<p>Georgi Stoyanov gstoyanov@bg.gt.com</p>	<p>Прави впечатление сблъсък на 2 текста: Този на сега действащия параграф 4 от Допълнителните разпоредби на закона, който не е обект на промяна в представения Зид: § 4. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Предприятията от обществен интерес за целите на този закон се третират като големи предприятия, независимо от балансовата стойност на активите, нетните приходи от продажби и средната численост на персонала. и § 12. Член 41 се изменя така: „Чл. 41. (1) Големите предприятия, както и малките и средните предприятия, които са предприятия от обществен интерес съгласно § 1, т. 22, б. „а“ от допълнителните разпоредби, включват в доклада за</p>	<p>Приема се</p>	

	<p>дейността отделен, ясно разграничим раздел с информация във връзка с въпросите по устойчивостта (отчет за устойчивостта) съгласно изискванията на чл. 48. Така новите текстове отразяват категоризацията на предприятията спрямо техния размер, както е изискването на директивата, но § 4 отменя изискването, което е ключово за МСП, чиито акции и облигации се търгуват на регулиран пазар, и за които ще има друг комплект ЕСОУ, както и за средни по размер ВиК дружества.</p>		
<p>Камара на счетоводителите</p>	<p>Правим с настоящото становище пред Вас предложение в Закона за счетоводството да бъде направено изменение на изискванията към съставителите на Годишни финансови отчети, физически и/или юридически лица, като се впише че следва да са вписани в Професионалния регистър на счетоводителя воден от Камарата на счетоводителите. Така с това действие ни давате възможността да извършваме качествен контрол относно лицата, който съставят годишни финансови отчети. В момента при годишните анализи, който правим финансовите отчети на много дружества се изготвят от лица, който не отговарят на Закона за счетоводството, като не е определен контролен орган, който да извършва контрол над тях.</p> <p>Предвид нашата работа и плана ни за работа ние ежегодно извършваме преглед и анализ над всички годишни финансови отчети и доклади публикувани в Агенцията по вписванията. При промените в Закона за счетоводството можем свободно да извършваме тези анализи и ежегодно да предоставяме в Министерството на финансите годишните си отчети.</p> <p>Оставаме на разположение и се надяваме това наше предложение да бъде поставено на масата и да се</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението на Камарата на счетоводителите не съдържа бележки или предложения по законопроекта, а касае въпроси извън темите в обхвата на публикувания за обществено обсъждане законопроект. С оглед на това, предложението ще бъде взето предвид и анализирано при подготовката и обсъждането с всички заинтересовани страни на следващи промени в ЗСч.</p>

	разгледа.		
ПОК, Aziti – 06.03.2024 г.	<p>Познавате ли раз.бой.ническата приказка на Карл Чапек?! Един път, два пъти, три пъти може да я препрочетете, за да разчетете простичкото упътване за създаване на модерни за времето си професии по силата на закона...</p> <p>Прекрасна е идеята за изчисляване на нивото на устойчивост и още няколко други сметки ми хрумват, които могат да се направят на чужда сметка и на чужд гръб. Но кой ще плаща за правенето на сметките или на чужд гръб и сто тояги са малко?! Който поръчва музиката, той да си плаща, биха казали малкия и средния бизнес. Тези хора, които имат бизнес идея и искат да я реализират, искат да работят, а не да плащат за още една и още една сметка, защото на някой му е хрумнал да направи поредната статистика и му трябва данни, за да си захрани програмката. На който му трябва данните, той да си плати и за създаването на данните! Може би трябва да помислите как да облекчите и оставите хората да работят това което могат, вместо да ги карате да плащат и плащат за чужди прищявки и сметкаджийски истории. Превъзпитаните в доброта и послушание, които са под опеката на държавата и част от новите.стари буферни професионални гилдии между бизнеса и държавата, моля да преминат на чиста държавна сметка и държавата да им плаща хонорарите за каквото и да ви е хрумнало, но не натоварвайте бизнеса с поредните задачи.закачки. Не случайно земеделците, така наречените трактористи, протестират. С увеличаване на бюрокрацията може да предизвикате и поредните натоварени с бумащина работещи на про.тест. Първо се опитайте да планирате устойчив бюджет без да включвате в сметките си малките и средните предприятия и да видим как ще излезе</p>		<p>Становището не съдържа бележки или предложения по конкретни текстове на законопроекта</p>

	държавната сметка тогава?! А след това си приберете устойчиво буфера на държавна хранилка, както е и на практика, но отчитано устойчиво през трети джоб, и освободете малкия и среден бизнес от прекомерните тежести и задушавачи неустойчиви политики.		
ПОК, Stiliyan – 12.03.2024 г.	<u>В пар. 30, ал. 1, т. 3, букви "б" и "в"</u> от законопроекта накрая следва да се добави ", с изключение на микропредприятия", за да се изпълни изскването на чл. 5, пар. 2, б. "в", т. ii и iii от Директива (ЕС) 2022/2464, който изисква посочените малки и средни предприятия да не са микропредприятия.	Приема се	
	<u>Пар. 6</u> от законопроекта да гласи: "В чл. 30, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения: 1. Създава се нова т. 2: „2. ангажимент за изразяване на сигурност по устойчивостта;“ 2. Досегашната т. 2 става т. 3; 3. Досегашната т. 3 става т. 4." Целта на изменението е разграничаване на сумите, дължими за НФО от тези за изразяване на сигурност по устойчивостта, тъй като тези два ангажимента биха били извършвани от различни регистрирани одитори.	Приема се	
	<u>Навсякъде в текста</u> думите "които са предприятия от обществен интерес по смисъла на §1, т. 22, буква „а“ от допълнителните разпоредби" да се заменят с "чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати до търговия на регулирания пазар в държава - членка на Европейския съюз" с цел по-малко препратки и по-голяма яснота на разпоредбите.	Не се приема	Текстовете в законопроекта са съобразени с аналогичните текстове и подход на Директива (ЕС) 2022/2464.

<p>ПОК, van981@aby.bg – 14.03.2024 г.</p>	<p>Необходимост от включването на изрични текстове, въвеждащи изключение от изготвяне и представяне на доклад за устойчивост по отношение на дружества в ликвидация и несъстоятелност.</p> <p>Необходимо е в ЗИД на ЗСч да се въведат изрични текстове, с които да се въведе изключение за изготвяне и представяне на доклад за устойчивост по отношение на дружествата в ликвидация и несъстоятелност относно.</p> <p>Това е обосновано, предвид текстовете на Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 573/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта, които предстои да бъдат имплементирани в ЗИД на Зсч.</p> <p>От преамбюла на Директивата, както и от самите текстове става ясно, че за компаниите се въвежда изискването да изготвят план за устойчивост и отчитането на постигнатите цели в специален доклад, което предполага наличие на дружество, което извършва активна търговска дейност.</p> <p>При отчитане на обстоятелството, че счетоводното отчитане от страна на дружества в ликвидация, се осъществява на базата на национален счетоводен стандарт (СС 13 „Отчитане при ликвидация и несъстоятелност“), а отчитането на устойчивостта, което ще се извършва на база стандарти EFRAG, които в голяма степен са съобразени и отчитат изискванията на МСФО, считам че изискванията на Директивата и ЗИД на Зсч относно изготвяне на доклад за устойчивост няма как да бъдат съобразени. Отчитайки факта, че съгласно изискването на чл. 41, ал. 3 от ЗИД на ЗСЧ въвежда и изискване за маркиране на отчета за устойчивостта, включително информацията, предвидена за оповестяване</p>	<p>Приема се</p>	
--	--	------------------	--

	<p>по чл. 8 от Регламент (ЕС) 2020/852, считам, че изискванията на Делегиран регламент 2019/815, с който се определя единен електронен формат за отчитане, са неприложими спрямо дружествата в ликвидация.</p> <p>Наред с това и доколкото целите на производството по ликвидация е да се преустанови търговската дейност на предприятието, да се оптимизират разходите му, да се удовлетворят всички кредитори, като останалото имущество се разпредели на акционерите под формата на ликвидационен дял считам, че с въвеждане на изключение за дружествата в ликвидация и несъстоятелност за изготвяне и представяне на доклад за устойчивост ще допринесе в максимална степен за постигането им. Изричното уреждане на този въпрос в ЗИД на ЗСч ще допринесе също така за преодоляване на неяснотата по отношение на приложимостта на делегирания регламент спрямо дружества с открито производство по ликвидация.</p>		
<p>Асоциация на българските застрахователи</p>	<p>Като браншова организация представляваща интересите на застрахователния бизнес, Асоциацията на българските застрахователи (АБЗ) се запозна и анализира публикувания за обществена консултация проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за счетоводството, с който в българското законодателство се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС, по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта (Директива (ЕС) 2022/2464) и Делегирана директива (ЕС) 2023/2775 на Комисията от 17 октомври 2023г. за изменение на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изменение на показателите за</p>		

	<p>размер за микро-, малките, средните и големите предприятия и за групите (Делегирана директива (ЕС) 2023/2775).</p> <p>По-долу предоставяме на вниманието Ви съображенията и някои бележки на АБЗ по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за счетоводството:</p> <p>1. Обща бележка:</p> <p>С чл. 3 от Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС, по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта (ОВ, L 322/15 от 16.12.2022 г.) се предвижда изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 година относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (Директива 2006/43/ЕО).</p> <p>Съгласно § 2, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за независимия финансов одит същият закон въвежда в националното законодателство изискванията на Директива 2006/43/ЕС. В тази връзка АБЗ намира, че по отношение на измененията и допълненията, направени в Директива 2006/43/ЕО чрез разпоредбата на чл. 3 от Директива (ЕС) 2022/2464, е необходимо да се направи предложение за изменение и допълнение на Закона за независимия финансов одит. Считаме, че подобни действия водят до неконсистентност в нормативната уредба и също така до недостатъчно адекватно транспониране на директива, тъй като е налице непълно транспониране и тъй като в Законът за</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предвидени са промени в Закона за независимия финансов одит</p>
--	---	------------------	--

	<p>независимия финансов одит има за предмет уреждането на целта, обхвата и принципите на независимия финансов одит, извършван от регистрираните одитори, а чл. 1 от Директива 2006/43/ЕО, след изменението си с Директива (ЕС) 2022/2464, посочва, че има за предмет въвеждането на <i>„правила относно задължителния одит на годишните и консолидираните счетоводни отчети и относно изразяването на увереност относно годишното и консолидираното отчитане във връзка с устойчивостта“</i>.</p> <p>Предвид гореизложеното считаме, че в проекта на закон за изменение и допълнение на Закона за счетоводството следва да се създаде нов параграф в преходните и заключителните разпоредби, в който да се предвидят новите изисквания за образователна квалификация на задължителните одитори, изпита за професионална компетентност, професионална етика, независимост, обективност, поверителност и професионална тайна, включително и новите понятия за задължителен одитор, одиторско дружество, одиторско дружество от трета страна и одитор от трета страна, както и задължението за одит на отчетите за устойчивост, които към настоящия момент отсъстват от предложения законопроект.</p> <p>2. Относно § 18 и § 22 от законопроекта: С § 18 от законопроекта с прави изменение на чл. 50 от Закона за счетоводството, като в ал. 4 са предвидени правила за взаимозастрахователните кооперации с право на достъп до единния пазар на ЕС. В тази връзка следва да се отбележи, че съгласно чл. 1, т. 4 от Директива (ЕС) 2022/2464, с която се изменя чл. 19а от Директива 2013/34, е посочено, че <i>„за целите на първа алинея от настоящия параграф застрахователните предприятия, посочени в член 1, параграф 3, първа алинея, буква а) от настоящата директива, които въз основа на финансова</i></p>	<p>Приема се</p>	<p>Отразено е в законопроекта като <i>„взаимозастрахователните кооперации“</i> е заменено със <i>„застрахователите“</i>. По този начин разпоредбата става по-обща, но следва да се има предвид, че съгласно действащото законодателство към момента разпоредбата ще е приложима на практика</p>
--	---	------------------	--

	<p>връзка, посочена в член 212, параграф 1, буква в), точка ii) от Директива 2009/138/ЕО, са част от група и подлежат на групов надзор в съответствие с член 213, параграф 2, букви а) до в) от тази директива, се третираат като дъщерни предприятия на предприятието майка на тази група“. В чл. 1, параграф 3, буква „а“ от Директива 2013/34 са посочени „застрахователните предприятия по смисъла на чл. 2, параграф 1 от Директива 91/674/ЕИО на Съвета“. В чл. 2, параграф 1 от Директива 91/647/ЕИО са посочени:</p> <p>а) предприятията по смисъла на чл. 1 от Директива 73/239/ЕИО (отменена) като са изключени взаимозастрахователните кооперации;</p> <p>б) предприятията по смисъла на чл. 1 от Директива 79/267/ЕО (отменена), с изключение на взаимозастрахователните кооперации и институциите съгласно чл. 2, параграфи 2 и 3 и чл. 3 от същата директива;</p> <p>в) предприятия, които извършват презастраховане.</p> <p>В чл. 2, параграф 1, ал. 2 от Директива 91/674/ЕИО изрично е посочено, че „тези предприятия се наричат <i>застрахователни предприятия</i>“.</p> <p>С оглед на гореизложеното излиза, че за целите на чл. 19а, параграф 9, ал. 6 от Директива 2013/34 следва да бъдат третирани като дъщерни предприятия на предприятието майка на съответната група всички застрахователни предприятия, а не само и единствено взаимозастрахователните кооперации с право на достъп, както е посочено в § 18 от законопроекта по отношение на чл. 50, ал. 4, тъй като по аргумент от противното за целите на Закона за счетоводството ще излезе, че редът не може да се приложи по отношение на останалите застрахователи. Следователно разпоредбата трябва да се приведе в съответствие за целите на Директива (ЕС)</p>		<p>единствено спрямо взаимозастрахователните кооперации.</p>
--	---	--	--

	<p>2022/2464 и в § 18 от законопроекта по отношение на чл. 50, ал. 4 да бъдат включени и останалите застрахователни предприятия, за които да се прилагат разпоредбите на чл. 50, ал. 1 - 4 от законопроекта, освен ако същите не попадат в хипотезата на чл. 50, ал. 5 от законопроекта (когато са големи предприятия и са от обществен интерес съгласно § 1, т. 22, буква „а“ от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството). Същият коментар считаме за валиден и за § 22 от законопроекта по отношение на чл. 52а, ал. 4. във връзка с чл. 29а, параграф 8, ал. 6 от Директива 2013/34.</p> <p>3. Относно § 12 от законопроекта във връзка чл. 41, ал. 2, т. 4 от Закона за счетоводството: Следва да се извърши следната редакция: „4. алтернативните инвестиционни фондове и колективните инвестиционни схеми по чл. 2, т. 12, букви „б“ и „е“ от Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (ОВ, L 317/1 от 9 декември 2019 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2019/2088.“</p> <p>АБЗ мотивира предложението си за редакция с това, че Регламент (ЕС) 2019/2088 се споменава със съкратеното му наименование в § 28, т. 1, буква „б“ от законопроекта относно §1, т. 35 от допълнителните разпоредби.</p> <p>4. Относно § 9 от законопроекта относно създаването на чл. 37а в Закона за счетоводството: С § 9 от законопроекта относно създаването на чл. 37а в Закона за счетоводството е посочено, че годишните консолидирани доклади за дейността на предприятията и предприятията майки, задължени да изготвят и публикуват отчет за устойчивостта, подлежат на задължителен ангажимент за изразяване на сигурност по</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	<p>Предвидени са промени в Закона за независимия финансов одит</p>
--	--	-----------------------------------	--

	<p>устойчивостта съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО).</p> <p>Към настоящия момент няма изрични разпоредби в ЗНФО, които да предвиждат посоченото и следователно предложената разпоредба на чл. 37а няма как да се приложи адекватно. Това напълно се подкрепя и от посоченото в т. 1 от настоящите съображения и бележки. Считаме, че това може да доведе до различно и системно неспазване на изискванията на директивата, поради което считаме, че следва да бъдат извършени изменения и допълнения с настоящия законопроект и в ЗНФО.</p> <p>5. Относно § 28, т. 1, буква „б“ от законопроекта във връзка с § 1, т. 37 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството:</p> <p>АБЗ обръща внимание, че дефиницията „основни нематериални ресурси“ остава напълно непонятна. В чл. 1, т. 2 от Директива 2022/2464, с който се изменя чл. 2, т. 19 от Директива 2013/34/ЕС, текстът е абсолютно същия и е много абстрактен, като е интерпретиран дословно. Следва да се има предвид, че съгласно практиката на Съда на ЕС подобен подход, особено в случаи, в които приложената в директивата мярка или дефиниция е много абстрактна, се счита за лошо транспониране, като съгласно практиката на Съда лошото транспониране се приравнява на нетранспониране с всички произтичащи от това последици.</p> <p>В тази връзка това може да доведе до ситуации, когато предложената със законопроекта разпоредба на чл. 39, ал. 2 от Закона за счетоводството може да бъде прилагана по коренно различен начин от задължените субекти и да доведе до неоснователното налагане на административни наказания, което пък от своя страна да доведе до съдебни дела.</p> <p>С оглед на горепосоченото, предлагаме в § 28, т. 1, буква</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Създадената дефиниция транспонира точно с тази на Директива 2022/2464. Определението не следва да се гледа изолирано от останалите норми на счетоводното законодателство и на Директива 2013/34/ЕС, от които произтича съдържанието ѝ.</p>
--	--	---------------------	---

	<p>„б“ от законопроекта по отношение § 1, т. 37 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството да се предприемат мерки за въвеждане на надлежно определение, което да не води до объркване и различно третиране от задължените субекти.</p> <p>б. Относно § 24, т. 1 от законопроекта във връзка с чл. 72, ал. 2 от Закона за счетоводството: АБЗ намира за необходимо прецизирането на предложената разпоредба на чл. 72, ал. 2 от Закона за счетоводството, тъй като е много обща и абстрактна, и в известна степен нарушава принципа на законоустановеност на нарушенията и наказанията, тъй като чрез нея могат да бъдат подвеждани изключително широк кръг от фактически състави.</p> <p>Отделно от посоченото, считаме за странно едни и същи наказания да бъдат налагани в единия случай изобщо за липсата на отчет за устойчивост в доклада за дейността, а в другия случай за непълна информация. По своята същност невключването на информация е нарушение с много по-нисък интензитет, което предполага и налагането на много по-ниско наказание от посочените.</p>	Приема се	
<p>Асоциация на специалистите по устойчивост (АСУ) office@ssa.bg</p>	<p>АСУ изразява своята подкрепа и позитивна оценка за целите и подходите, заложи в предложението законопроект, който представлява важна стъпка към интегриране на устойчивостта в корпоративните практики и стратегии на предприятията, което е от съществено значение за постигането на дългосрочни екологични, социални и икономически цели.</p> <p>Целите на законопроекта, насочени към укрепването на екологичната отговорност и прозрачността в дейността на предприятията, са в съответствие със световните тенденции и с мисията и</p>		

	<p>стремежите на нашата организация.</p> <p>Първоначалните ни впечатления от законопроекта са положителни. Оценяваме ясната ангажираност към устойчивото развитие, която проличава във всички аспекти на предложения текст. Особено важно е признаването на значението на научно обоснованите подходи при определянето на екологичните цели на предприятията, което е основополагащ принцип за постигане на истинска устойчивост.</p> <p>Въпреки нашата позитивна оценка, ние също така разпознаваме възможността и необходимостта от някои терминологични корекции и уточнения, които биха могли да подобрят текста и да улеснят неговото разбиране и прилагане на национално ниво. Вярваме, че сътрудничеството между заинтересованите страни и законодателите може да допринесе за изграждането на общо разбиране относно устойчивостта и нейната ефективна интеграция в бизнес стратегиите и операциите на организациите. АСУ е готова да предостави своята експертиза и да участва активно в процеса на допълнително обсъждане и усъвършенстване на законопроекта.</p> <p>1. Вместо използвания в законопроекта термин "отчет за устойчивостта" предлагаме да се използва словосъчетанието "отчет във връзка с устойчивостта" - по този начин се подчертава, че отчетността обхваща не само директните действия и резултати, свързани с устойчивостта, но също така връзката и въздействието на предприятието в по-широкия контекст на устойчиво развитие. Устойчивостта сама по себе си е комплексно понятие, съдържащо различни фактори, които се измерват и отчитат. В този смисъл по-удачно би било да се реферира към въпросите, свързани с устойчивостта,</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Използваните в законопроекта изрази са съобразени с тези от Директива (ЕС) 2022/2464 и с разработения речник на понятията, които да бъдат използвани при транспониране на Директива (ЕС) 2022/2464 както в ЗСч, така и в Закона за независимия финансов одит и други нормативни актове,</p>
--	--	---------------------	--

	<p>вместо директно към нея. Аргумент в подкрепа на това предложение е и текста на Директивата, който говори именно за <i>отчет във връзка с устойчивостта</i>.</p> <p>2. Термина "отчитане на устойчивостта" да се промени на "отчитането във връзка с устойчивостта": Преформулирането подчертава, че отчетността трябва да разглежда широкия спектър от взаимодействия и въздействия, които предприятието има върху устойчивостта, и обратно.</p> <p>3. Следващото терминологично уточнение касае словосъчетанието "въпросите по устойчивостта", което предлагаме да се промени според контекста на съответния текст на "факторите/аспектите/измеренията на устойчивостта" или накратко "въпросите на устойчивостта". Тази корекция иска да разшири и уточни фокуса върху комплексното понятие за устойчивост, включващо различни фактори и измерения, и по този начин да се подобри съответствието с терминологията в Директивата.</p> <p>4. Предложение за промяна в чл. 48. ал. 2 т. 2 и чл. 51. ал. 2 т. 2</p> <p>От името на АСУ, ние внимателно прегледахме и анализирахме настоящия законопроект в контекста на международните споразумения, с особен акцент върху Делегирания Регламент (ЕС) 2023/2772 на Комисията (Делегирания регламент) и Парижкото споразумение относно изменението на климата (Парижко споразумение). В резултат на този анализ, идентифицирахме и две разпоредби, в които предложеният законодателен текст може да бъде подобрен.</p> <p>Основната ни забележка се отнася до използването на израза "убедителни научни доказателства" в контекста на целите за намаляване на емисиите на парникови газове.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>който беше разгледан в създадената за изготвяне на законопроекта работна група.</p> <p>Както в директивата (по отношение на чл.19а, ал.2, буква „б“ и на чл.29а, ал. 2, буква „б“), така и Делегиран Регламент (ЕС) 2023/2772 на Комисията (виж Приложение 1, част „Ж“, Раздел 1, т.17, буква „Б“) се използва изразът „убедителни научни доказателства“ („conclusive scientific evidence“), а не „научни доказателства“.</p>
--	--	---------------------	--

	<p>След като сравнихме този израз с терминологията, приета в Делегирания Регламент, стигнахме до заключението, че последният използва термина "научни доказателства" . Разликата между двата израза е съществена и има потенциал да създаде объркване относно очакванията и стандартите за отчитане.</p> <p>За да допълним аргументацията си относно използването на изразите "<i>убедителни научни доказателства</i>" и "<i>научни доказателства</i>" в контекста на целите за намаляване на емисиите на парникови газове, е важно да разгледаме и по-широкия международен контекст и ангажиментите на страната ни, произтичащи от Парижко споразумение в изпълнение на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) и работата на техническата група на Програмата на Обединените нации за околната среда (United Nations Environment Programme, UNEP).</p> <p>Основната ни забележка относно използването на израза "<i>убедителни научни доказателства</i>" в контекста на целите за намаляване на емисиите на парникови газове идва, за да подчертае несъответствието между националния законопроект и международните изисквания. В този контекст е съществено да се отбележи, че целта за постигане на въглеродна неутралност е залегнала в Парижкото споразумение, където се задава и глобална рамка за действие с цел ограничаване на глобалното затопляне и подчертава значението на научно обосноваваните цели като основополагащ елемент за измерването и оценяването на напредъка към постигането на тези цели.</p> <p>Предложението ни за изменение на законопроекта е мотивирано с необходимостта от ясно и точно отразяване на тези международни ангажименти и стандарти в националното законодателство. Замяната на израза</p>		
--	--	--	--

	<p>"убедителни научни доказателства" с "научно обосновани" не само улеснява прилагането и проверката на тези цели от страна на експерт-счетоводителите чрез директно валидиране от SBTi, но и укрепва принципите на прозрачност и отчетност в контекста на климатичните действия.</p> <p>Следва да се има предвид, че макар целите за намаляване на емисиите до 2050 година да са научно обосновани и подкрепени от съществуващата законодателна рамка на ЕС, наличието на "убедителни научни доказателства" за възможността за постигането им е предизвикателство и поради липсата на исторически прецедент. Това е допълнителен аргумент за преформулиране на текста в законопроекта, за да се избегне изискването за "убедителност", което не може да бъде напълно приложимо в текущия международноправен, научен и технологичен контекст.</p> <p>В Делегирания Регламент също така няма изискване оповестяването да бъде направено в конкретен формат, т.е. „декларация“, което обстоятелство допълнително измества фокуса на изискването за поставяне и преследване на научно обосновани цели от страна на задължените субекти. Декларирането на ангажменти и цели, свързани с устойчивостта и намаляването на емисиите на парникови газове на дадено предприятие, без надлежна верификация и научна основа, може да доведе до проблеми, свързани не само с валидността и достоверността на тези ангажменти, но и с общественото доверие в корпоративните усилия за борба с климатичните промени. В този контекст, изискването за "декларация" от изпълнителен директор (например) по отношение на "научно обосновани цели" без ясен механизъм за независима проверка и анализ би могло да отклони вниманието от насъщната необходимост от</p>		
--	---	--	--

	<p>точно и надеждно отчитане на въпросите, свързани с климата.</p> <p>Ето защо, предлагаме следната промяна съответно в чл. 48. ал. 2 т. 2 и чл. 51. ал. 2 т. 2 от текста на законопроекта: "[...] както и декларация дали целите на предприятието, свързани с екологични фактори, се основават на убедителни научни доказателства" да бъде заменено с "[...] както и информация дали целите на предприятието, свързани с екологични фактори, са научно обосновани". Тази промяна ще способства за по-ясно и реалистично отразяване на текущите научни разбирания и очаквания и ще улесни прилагането на законопроекта на национално ниво, гарантирайки по-добрата интеграция на принципите на устойчивостта в корпоративните стратегии.</p>		
<p>Aglika Georgieva aglika.georgieva@geomarine-bg.com</p> <p>Гергана Берова, Управител, Wind of Change www.wind-of-change.eu</p> <p>Mariam Bozhilova maniraffi@yahoo.com</p>	<p>Приложено изпращам становище по Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за счетоводството, като част от процеса на обществени консултации.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Подкрепяме становището на Асоциацията на българските застрахователи 2. Считаме, че не е обосновано единствено регистрирани одитори да могат да извършват дейност по предоставяне на увереност на докладите за устойчивост. Считаме, че настоящия закон по никакъв начин не гарантира, че одиторите ще са в състояние, ще имат необходимата квалификация за предоставяне на увереност на докладите, така че да се изпълнят целите на директивата, а именно докладванията вече да отговаря на потребностите на ползвателите ѝ (инвеститорите, гражданското общество и други), като предоставят 	<p>Не се приема</p>	<p>Тази част на становището касае разпоредби, подлежащи на въвеждане в друг закон – Закона за независимия финансов одит</p>

	<p>относима, съпоставима, надеждна, леснодостъпна и използваема, да се избегнат инвестиционни рискове, възпрепятства финансовите потоци към дейности, насочени към справяне с кризата с устойчивостта. В други държави членки, транспонирането на директивата е направено едновременно във всички релевантни нормативни актове, като в редица държави членки се предоставя възможност на одитори на информация за устойчивостта да предоставят увереност, наред с регистрирани одитори, като както за едната, така и за другата група има детайлни и ясно изисквания за обучения, с които да придобият правомощия, сертификационни програми и други. Държавите членки, в които предоставянето на увереност е запазено като право само за регистрирани одитори, отново има детайлни изисквания за тяхната доквалификация, обучения, сертифициране, за да придобият необходимите знания и умение, за да могат да предоставят такава увереност на данни и анализи, извън тяхната настояща компетентност. Включително има изисквания за включване в екипите на специалисти в отделните теми, по стандартите. Предвид, че България е една от държавите членки с най-висок борй наказателни процедури в областта на транспонирането и прилагането на директиви в областта на околната среда, то без специфични експертиза няма как да се очаква, че увереността на даден доклад ще изпълни заложените цели за качество, надеждност на информацията. Това може да доведе до драматични изкривявания в докладванията на компании в еднакви сектори в различни</p>		
--	---	--	--

	<p>държави членки.</p> <p>Не виждаме основание и обосновка как се предполага, че финансови одитори ще могат адекватно да придобият знания и умения, че да могат да преценяват качеството, адекватността и достоверността на информация особено по екологичните стандарти, но не само без да имат експертиза в тези области.</p> <p>Освен това има установени стандарти, прилагани с години за извършване на екологичен и социален одит, които най-често се изискват от ЕБВР, Световната банка, други кредитни институции или инвеститори и са прилагани многократно и в България от специалисти в областта при одитни процедури за отпускане на кредити, сливания и придобивания. Тези одити винаги са провеждани от специалисти в различните компоненти на околната среда, в зависимост от проекта/ дейността и специалисти по социални аспекти, ангажиране на заинтересованите страни и ЗБУТ. По отношение на изчисления на парникови газове има световни стандарти, както и независими акредитирани верификационни органи, чиито експертиза би следвало да бъде използвана. Тези специалисти които имат знанията да проверят, не само сметките, но и използваните емисионни фактори, горива и други елементи без които умения няма как да се гарантира, че изчислените количества ПГ отговарят на дейността на дружествата, още по-малко, че поставените цели за декарбонизация са изпълними и да се избегне т.н. greenwashing. Като цяло без адекватни разпоредби за адекватни и квалифицирани одиторски услуги,</p>		
--	--	--	--

	<p>включващи специалисти в определените от стандартните области на околната и социална среда, които да могат да проверяват качеството, адекватността на данните, но като за начало да могат да проверят и адекватността на оценката на двойната същественост, за да се избегне пропускане на значими въздействия по които да се докладва, настоящия закон не осигурява по никакъв начин изпълнение на целите на директивата, описани по горе и в Частичната предварителна оценка на въздействието на настоящето предложение за изменение и избягване на greenwashing.</p> <p>3. В проекта на закон за изменение и допълнение на Закона за счетоводството закона за независимия финансов одит да се създаде разпоредба, в която да се предвидят новите изисквания за образователна квалификация на одитори, изпита за професионална компетентност, професионална етика, независимост, обективност, поверителност и професионална тайна, включително и новите понятия за задължителен одитор, одиторско дружество, одиторско дружество от трета страна и одитор от трета страна, одитори на информация за устойчивостта, както и задължението за одит на отчетите за устойчивост, които към настоящия момент отсъстват от предложения законопроект.</p> <p>4. Относно § 9 от законопроекта относно създаването на чл. 37а в Закона за счетоводството: С § 9 от законопроекта относно създаването на чл. 37а в Закона за счетоводството е посочено, че годишните консолидирани доклади за дейността на предприятията и предприятията</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p>	<p>Тази част на становището касае разпоредби, подлежащи на въвеждане в друг закон – Закона за независимия финансов одит</p> <p>Тази част на становището касае разпоредби, подлежащи на въвеждане в друг закон – Закона за независимия финансов одит.</p>
--	---	--	---

	<p>майки, задължени да изготвят и публикуват отчет за устойчивостта, подлежат на задължителен ангажимент за изразяване на сигурност по устойчивостта съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО). Към настоящия момент няма изрични разпоредби в ЗНФО, които да предвиждат посоченото и следователно предложената разпоредба на чл. 37а няма как да се приложи адекватно. Това напълно се подкрепя и от посоченото в т. 1 от настоящите съображения и бележки. Считаме, че това може да доведе до различно и системно неспазване на изискванията на директивата, поради което считаме, че следва да бъдат извършени изменения и допълнения с настоящия законопроект и в ЗНФО.</p> <p>5. Считаме, че предвижданията на чл.24 следва да се преосмислят и доуточнят. Директивата не залага като нейна цел да има административни санкции, а разчита на пазарни механизми за мотивация за докладване на надеждна, адекватна, качествена и сравнима информация от страна на задължените компании. Административни санкции в тези размери не могат да мотивират компаниите да спазват разпоредбите на закона (по скоро на директивата докато тя бъде адекватно транспонирана в националното законодателство). Без адекватни механизми за проверка, одит и увереност на информацията предоставена тази разпоредба за административни санкции не може да доведе до изпълнение на заложените цели, а от друга страна създава предпоставки за непропорционално, необосновано и</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Доколкото считаме, че бележката касае параграф 24 на законопроекта, където е предложен нов, по-висок размер на глобите/санкциите за определени хипотези.</p>
--	--	-----------------------------	---

	<p>несравнимо прилагане на административни санкции.</p> <p>6. В заключение считаме, че в работната група на МФ за прилагането на настоящето законодателство следва да бъдат поканени и да участват експерти с доказан дългогодишен опит в оценки на въздействието, одити по изисквания на водещите финансови институции, акредитирани верификатори на парникови газове, специалисти по социални оценки, за да се изработи работещо, приложимо и адекватно законодателство, както и да се проследява неговото приложение.</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Становището ще бъде взето предвид при евентуално създаване на такава работна група.</p>
<p>Емисерт ООД, акредитиран верификационен орган от 2005 г., в съответствие с ISO 14065 mailto:vchristova@emicert.com www.emicert.com</p>	<p>Изпратеното становище повтаря в останалата си част предходното, описано по-горе. Разлика е налице единствено по т. 3:</p> <p>3. По отношение на изчисления на парникови газове има световни стандарти, както и независими верификационни органи, акредитирани да извършват дейности по ISO 14064-1 и ISO 14064-2, което гарантира сравнимост на докладваните емисии на парникови газове и сравнимост на декларираните намаления на емисиите на ПГ. Тяхната експертиза би следвало да бъде използвана. Тези специалисти, които имат знанията да проверят, не само изчисленията, но и използваните емисионни фактори, горива и други елементи, без които умения няма как да се гарантира, че изчислените количества ПГ отговарят на дейността на дружествата, още по-малко, че поставените цели за декарбонизация са</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Виж предходното</p> <p>Изискванията и квалификацията на лицата, които ще извършват задължителен ангажимент за изразяване на сигурност по устойчивостта, са в обхвата на промени в Закона за независимия финансов одит (ЗНФО)</p>

	<p>изпълними и да се избегне т.н. greenwashing.</p> <p>Неприлагането на международни стандарти ще доведе до изкривяване на докладваната информация при еднакви дейности в различните държави членки.</p> <p>В проекта на закон за изменение и допълнение на Закона за счетоводството следва да се създаде разпоредба, в която да се предвидят одитите в частта „Емисии на парникови газове" да се извършва (или да бъдат включени в Одитните екипи техни представители) от Акредитирани Верификационни Органи по приложимите стандарти.</p>		
<p><i>Доц. д-р Нинел Нешева-Кьоцева</i> ninelkioseva@yahoo.com</p> <p><i>Д-р Миросвета Енчева Петрова</i> mirosveta_енчева@yahoo.com</p>	<p>С настоящото представяме на вниманието Ви общи бележки по Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за Счетоводството. Посоченият е публикуван на официалната интернет страница на вносителя', компетентен по чл. 15 от ЗСч, за целите на процедурата по обществено обсъждане. Проектът е публикуван с мотивите и Доклад за оценка на въздействието, в съответствие с разпоредбата на чл. 19 от ЗНА.</p> <p>Формулираната в мотивите претенция за транспониране изискванията на Директива (ЕС) 2022/2464 относно корпоративното докладване за устойчивост), изменяща Регламент (ЕС) No. 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС относно корпоративното докладване за устойчивост, е неоправдана, минимум поради посочени по-долу съображения.</p> <p>Предназначението на това изложение е предотвратяване на нормативни дефицити, чиито ефекти имат отношение към участието на икономическите субекти като страна в обществения договор. Неостраняването им в</p>		<p>Становището не съдържа бележки или предложения по конкретни текстове на законопроекта.</p> <p>Следва да се има предвид, че Директива (ЕС) 2022/2464 е нормативен акт от европейското законодателство, който подлежи на въвеждане в българското законодателство. От друга страна, Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта са приети с Делегиран регламент (ЕС) 2023/2772 на Комисията от 31 юли 2023 година за допълнение на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета чрез</p>

	<p>нормативната уредба има за последица несиметричност на информацията, засягаща отношенията между икономическите субекти в целия процес на производство и разпределение на стоки и услуги и достъпа до тях, възлагайки необосновани разходи по изпълнение на публичноправните задължения за отчитане на устойчивост. Закономерен резултат от липсата на детайлната регламентация в нормативния акт е невъзможността на държавата да изпълни международно правното задължение по Парижкото споразумение по климата към РКЖКООН от 1992г. - за канализиране на финансовите потоци.</p> <p>Посоченото, наред с липсващата към момента стандартизация на равнище ЕС, поставя българските икономически субекти, попадащи в обхвата на Директива (ЕС) 2022/2464 в ситуация на допълнителна правна несигурност относно изискванията за отчитане на устойчивост. Индустиалните стандарти за разкриване на информация за малки, средни предприятия и неевропейски предприятия с дъщерни дружества на територията на ЕС, следва да бъдат създадени до края на юни 2024г.</p> <p>Предварителна информация.</p> <p>Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14.12.2022г., в сила от 5.1.2023г. е правен инструмент на екологичната и климатична политика на Съюза и конструктивен елемент на Европейската зелена сделка за постигане на нулеви нетни емисии на парникови газове и нулево общо замърсяване на околната среда в страните - членки на ЕС за периода до 2050г. Посоченото предполага формиране специфична култура</p>		<p>стандарти за отчитането във връзка с устойчивостта, който е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки, т.е. не подлежи на въвеждане в националното законодателство.</p>
--	--	--	--

	<p>на устойчиво развитие, включително чрез въвеждане на задължителна отчетност.¹</p> <p>Доколкото основната цел на Директивата е обезпечаване възможност на инвеститорите и заинтересованите страни (държава, общности, граждани, НПО и др.) на достъп до информация за екологичните, социални и управленски въздействия на предприятието, увеличаването на отговорността на ръководителите на предприятията, попадащи в обхвата на нормативния акт, следва да бъде компенсирано от страна на държавата, чрез детайлизация на изискваната информацията и обезпечаване „принципа за сравнимост“, който от своя страна има пряко отношение към задължението на държавата по отношение на конкурентната рамка.</p> <p>В този план, игнорирането на правните възможности на държавите - членки, предоставени от Директивата, и наличието на нормативни „празноти“ по отношение на изискванията за изготвяне на индивидуалните и консолидираните отчети за устойчивост, има за последица накърняване интересите на заинтересованите страни, чрез лишаването им от възможност за информирани инвестиционни решения и/или нарушаване правата на човека, вкл. правото на благоприятна околна среда, инвеститорска инициатива или деформация на правната рамка за конкуренция.</p> <p>От друга страна, Директива 2022/2464/ ЕС значително разширява повърхността на попадащите в обхвата предприятия на които актът възлага задължението за публикуване на информация за устойчивостта, както и обхвата на самата информация. Доколкото актът има</p>		
--	---	--	--

¹ Преди приемане на Директива 2014/95/ЕС през 2014г. (NFRD), популярна като Директива за нефинансовото отчитане) установява задължение за задължава големите компании от 28 държави - членки на ЕС за включване на фиксиран набор от нефинансови данни в отчетите за управление, като задължителните изисквания за оповестяване за такава информация са били в сила в 12 държави в Европа. България е на последно място в ЕС в транспонирането и приложението на тези изисквания.

	<p>задължителна на територията на ЕС сила, възлагането на неясно формулирани изисквания в Проекта на ЗСч, по отношение изпълнението на задължения за докладване на устойчивост на предприятията, възлага на последните неоправдани разходи за достъп до изясняване действителната воля на законодателя и загуба на технологично време по приложение на самите изисквания. Посоченото може да се интерпретира и като поставяне от страна на държавата на административно - техническа пречка за националните икономически оператори.</p> <p>В качество на допълнителна загуба на предимство пред подобни предприятия от ЕС, може да се разглеждат и установените в нормата на чл. 21 от проекта, критерии за Зелената таксономия на предприятията, където стойността в евра, установена от ЕК с оглед инфлацията, е заменена на произволната стойност на 2 лв. за 1 евро, а не на 1.95583 лв.</p> <p>2. Отсъствие в законопроекта на новите задължителни стандарти за докладване на устойчивост (<i>European Sustainability Reporting Standards (ESRS)</i>), които представляват пълноценна система (матрица) от стандарти в общ обем на приблизително 280 страници дребен шрифт, както и общи изисквания (ESR S 1) и общи оповестявания (ESR S 2); 10 тематични стандарта по екологични, социални и управленски теми (ESRS E1-E5, SI- S4, G1). Допълнителна правна несигурност представлява липсата на стандарт за оповестяване на неевропейски компании с дъщерни дружества и представителства в ЕС.</p> <p>3. Напълно липсват методологични и методически указания за организацията на процеса на устойчива отчетност и изготвянето на отчетите за устойчивост, както и подготвени специалисти в областта на</p>		
--	--	--	--

	<p>устойчивата отчетност. В допълнение, Директивата изисква „научен подход“ към изготвянето на устойчивите отчети, за реализацията на който в Р България е на лице абсолютен дефицит.</p> <p>Значението на посоченото е свързано с множеството допълнителни предизвикателства, които ще възникнат за националните предприятия по отношение на поетапното въвеждане на новите стандарти, започвайки с отчитането за 2024 г. до 2029 г. (за отчетната 2028 г.), когато обхванатата повърхност ще достигне до приблизително 50 000 предприятия.</p> <p>Започвайки с отчитането за 2028г., ESRS ще се прилага и за неевропейски компании с големи дъщерни дружества или представителства в ЕС с нетен оборот съответно над 150 милиона евро и 40 милиона евро или ценни книжа на регулиран европейски пазар.</p> <p>Доколкото измененията в европейската нормативна рамка, влизане на новите стандарти ESRS, приложими по отношение на националните предприятия, съществено засягат функционирането на Вътрешния пазар изобщо, отразявайки се върху веригите на стойността, понастоящем е налице остра необходимост от наваксване на пропуснато време.</p> <p>Доколкото измененията, свързани с нормативната среда, в която предприятията, осъществяват дейността си, не са комуникирани с браншовите организации, поради липса на подобна комуникационна стратегия от страна на държавата, подходящо е последните да предприемат действия по обсъждане на законопроекта с цел защита на индивидуални и колективни интереси.</p>		
--	--	--	--